

De Quæstiōnib⁹ Arithmet.&c. 181

Debes in talibus considerare quod secunda canula adiuuat primam & non econtra & tertia adiuuat secundam & primam & non econtra & quarta adiuuat primam secundam & tertiam & à nulla illarum iquatur pone igitur ad facilitatem quod vas contineat brentas 24. & quia ad primam canulam est $\frac{1}{3}$ igitur prima canula effundet brentas 8. in horis 4. & à prima ad secundam continentur brentæ 6. quia $\frac{1}{4}$ igitur brentæ 6. effundentur in horis 3. & similiter à secunda ad tertiam continentur $\frac{1}{6}$ igitur brentæ 4. quæ expositio effundentur in horis 2. & à tertia canula ad quartam continentur brentæ 6. quæ effundentur in hora 1. fac igitur in hora 1. prima canula vacuat 2. secunda 2. tertia 2. quarta 6. iunge simul sunt 12. brentæ & nos volumus tantum 8. igitur in $\frac{2}{3}$ honore euacuabitur suprema pars similiter secunda pars eodem modo. in hora vna secunda canula euacuat 2. tertia 2. quarta 6. igitur in hora 1. euacubunt brentas 10. & nos volumus tantum 6. igitur euacubunt $\frac{1}{3}$ horæ nam 6. est $\frac{1}{5}$ de 10. pro tertia parte in hora 1. parte in hora canula euacuat 2. quarta 6. igitur 8. & nos volumus tantum 4. igitur in $\frac{1}{2}$ hora euacuabitur tertia pars & iam quarta euacuatur in hora 1. expositio igitur totum vas euacuabitur in horis $2\frac{23}{30}$.

¹²³ Est fons lapideus in summitate habens tres canulas quarum prima per se impleret fontem in hōr. 1. secunda in 2. tertia in 3. fons etiam habet tres canulas effundentes à quarum prima euacuaretur in horis à secunda in horis 5. à tertia in $\frac{3}{4}$ horæ aperiuntur igitur omnes canulae tam in fundentes quām effundentes queritur in quanto tempore impletur vas sic facito ut prius vide in hora 1. quid infundetur & inuenies quod prima canula impleret totam secundam $\frac{1}{2}$ tertia $\frac{1}{3}$ iunge $1\frac{1}{2}\frac{1}{3}$ sunt $1\frac{5}{6}$ similiter fac de effundentibus prima canula quia in horis 4. effunderet totam aquam igitur in hōr. effundet $\frac{1}{4}$ & secunda $\frac{1}{5}$ & tertia $\frac{1}{3}$ iunge sunt $1\frac{47}{60}$ effundetur igitur in hora vna fons $1\frac{47}{60}$ & implebitur $1\frac{60}{60}$ detrahe $1\frac{47}{60}$ ex $1\frac{5}{6}$ remanent $\frac{1}{2}$ & tantum implebitur de fonte in hora igitur in 20. horis implebitur vas & vbi $1\frac{47}{60}$ fuisset maius parte infusa nunquam impleretur vas in perpetuum quia plus effunderetur quām infunderetur.

¹²⁷ Quidam dedit libras 60. mutuo alteri ad 8. menses cum lucro d. 4. pro libra omni mense: eadem autem die pœnituit eum qui dederat ex necessitate quadam & repetitum pecunias ab illo qui mutauit dixit ille qui receperat nolo retro dare eas sine lucro & concordari sunt ut recompensarentur ad 2. d. pro libra omni mense queritur quantum debet restituere tu scis quod 2. d. pro mense in 8. mensibus sunt s. 1. d. 4. igitur libræ 60. fierent 64. dic igitur si 64. fieret 60. quid fiet 60. multiplica 60. in 60. fit 3600. diuide per 64. exit $56\frac{1}{4}$ idest libræ 56. s. & tot retro dabit mutuatori, nam si iterum daret lib. 56. s. 5. ad 2. d. pro

libra omni mense usque ad 8. fierent in dictis 8. mensibus lib. 60. igitur & recompensatæ sunt lib. 60. ad 2. d. pro libra hæc est Fratris Lucæ & sequens.

Quidam dedit lib. 60. ad 10. pro 100. ¹²⁸ tribus annis & voluit ut redderentur in tribus annis æqualiter ita quod tantum recipere primo anno quantum in secundo & secondo quantum in tertio & quod in tertio esset complete satisfactus, promerere lib. 60. primo anno ad 10. pro 100. sunt lib. 66. aufer 1. co. remanebunt lib. 66. m. 1. co. promerere pro secundo anno ad 10. pro 100. lib. 66. m. 1. co. sunt lib. $72\frac{3}{5}$ m. 1. $\frac{1}{10}$ co. aufer 1. co. sunt lib. $72\frac{3}{5}$ m. 2 $\frac{1}{10}$ co. promerere tertio lib. $72\frac{3}{5}$ m. 2 $\frac{1}{10}$ co. ad 10. pro 100. sunt lib. 79. $\frac{43}{50}$ m. 2 $\frac{3}{10}$ co. aufer 1. co. & remanent 79 $\frac{43}{50}$ m. 3 $\frac{3}{10}$ co. & hoc æquatur nihil igitur $79\frac{43}{50}$ æquantur $3\frac{31}{100}$ co. diuide numerum per co. exit valor rei 24. $\frac{42}{331}$ & tantum dabit singulo anno.

¹³⁹ Quando aureus valebat mozenighos aliquot & triplum valebat ambroxinorum ac 3. p. & columbinas valebat quadruplum & 4. p. dedit cambiator mozenighos 7. ambroxinos 16. columbetas, queritur quantum valuit aureus pone quod valeret 1. co. mozenighorum igitur valebat 3. co. p. 3. ambroxinorum & 4. co. p. 4. columbinarum & quia 3. co. p. 3. sunt $\frac{3}{4}$ de 4. co. p. 4. igitur per regulam 104. capituli quadragesimi secundi erit columbina $\frac{3}{4}$ ambroxini, accipe igitur $\frac{3}{4}$ de 16. & est 12. si igitur cambiator dedit mozenighos 2. ambroxinos 7. columbinas 16. est ac si dices cambiator dedit mozenighos 2. ambroxinos 19. eo quod 16. columbinæ æquivalent 12. ambroxinis habuit igitur à cambiatore 2. mozenighos & 19. ambroxinos & hæc æquivalent vni aureo habemus igitur petitionem quasi dixisset aureus valet 1. co. mozenighorum & 3. co. p. 3. ambroxinorum, veni ad camporem & habui 2. mozenighos & 19. ambroxinos queritur Valor aurei dispone igitur ut vides 3. co. p. 3. sub 19. & 1. co. sub 2. idest valorem monetæ receptæ sub numero eiusdem monetæ & multipliça per modum addendi fractos

19	2
3. ce. p. 3.	1 co.
25 co. p. 6.	
3. ce. p. 3. co.	

in crucem habebis $\frac{25}{3} \cdot \text{co. plu. } 6^{\circ}$ & h. æquabitur vnitati aurei multipliça igitur omnia per diuisorem habebis 3. ce. p. 3. co. æqualia $\frac{25}{3} \cdot \text{co. pl. } 6^{\circ}$ quare 1. ce. æquatur $7\frac{1}{3}$ co. p. 2. igitur per capitulum res valet $3\frac{2}{3}$ p. 12. $15\frac{1}{9}$ & tantum valuit ex mozenighis & ex ambroxinis valuit triplum p. 3. & est 14. p. 12. 139.

Et nota in hac quæstione duo primum quod si 3. co. p. 3. non fuisset pars de 4. co. p. 4. vt pote quod dixisset 4. co. p. 5. aut 4. co. p. 6. ita quod non fuisset proporcio co. ad co. veluti numeri ad numerum

Q. tunc